

คำวินิจฉัยของ นายนพดล เสงเจริญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๘/๒๕๔๘

วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาชนไทย เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ พรรคประชาชนไทยได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคประชาชนไทยแล้ว จำนวน ๖ สาขา คือ สาขาลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่จังหวัดตราด สาขาลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่จังหวัดขอนแก่น สาขาลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่จังหวัดสระบุรี สาขาลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่จังหวัดนครราชสีมา สาขาลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่จังหวัดกำแพงเพชร และสาขาลำดับที่ ๖ ตั้งอยู่จังหวัดเพชรบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า การจัดตั้งสาขาลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับสาขาลำดับที่ ๕ นางสาวหรรษธร แซ่ตั้ง ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการสาขาพรรค มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตจังหวัดกำแพงเพชรซึ่งเป็นที่ตั้งสาขาพรรค โดยมีภูมิลำเนาตามสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ที่จังหวัดนครสวรรค์ รวมทั้งนายบุญหลาย บุญบุตร ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ ให้ถ้อยคำว่าไม่ขอรับตำแหน่งประธานสาขาพรรค ส่วนสาขาลำดับที่ ๖ นายสิทธิชัย พรมงศ์ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการสาขาพรรคมีอายุไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่มีการประชุมจัดตั้งสาขาพรรค นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคประชาชนไทย สาขาลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ และไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคประชาชนไทย ลำดับที่ ๕ และที่ ๖ ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติมว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอให้สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง ตรวจสอบข้อมูลของสมาชิกพรรคประชาชนไทย จำนวน ๕,๑๕๑ คน แล้ว ปรากฏว่าไม่พบเลขประจำตัวประชาชนของสมาชิกพรรค จำนวน ๕๓๔ รายการ และพรรคประชาชนไทย ก็มีได้จัดส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลดังกล่าวให้แก่ นายทะเบียน

LIART

พรรคการเมือง เพื่อยืนยันว่ามีตัวตนอยู่จริงแต่อย่างใด นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงพิจารณาจำนวนสมาชิกพรรคประชาชนไทยเท่าที่ตรวจสอบพบเพียง ๔,๕๓๗ คน ดังนั้น พรรคประชาชนไทยจึงมีสาขาพรรคการเมืองเพียง ๓ ภาค คือ ภาคกลาง ๒ สาขา ภาคใต้ ๑ สาขา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ สาขา รวมทั้งมีสมาชิกพรรคเพียง ๔,๕๓๗ คน กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชนไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ตามคำร้องดังกล่าว เป็นกรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่งเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงวินิจฉัยให้รับเรื่องนี้ไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ พร้อมทั้งให้แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และให้ส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคประชาชนไทยเพื่อยืนยันคำชี้แจง

นายไทกร พลสุวรรณ หัวหน้าพรรคประชาชนไทย ชี้แจงว่า การจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ พรรคประชาชนไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า มีคณะกรรมการสาขาพรรคจำนวน ๑๓ คน ซึ่งตามข้อบังคับของพรรคประชาชนไทยได้กำหนดให้ มีคณะกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยเจ็ดคน แม้นายบุญหลาย บุญบุตร ไม่รับตำแหน่งประธานสาขาพรรค และนางสาวหรรษธร แซ่ตั้ง ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการสาขาพรรค มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตจังหวัดกำแพงเพชร ก็ยังคงมีจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคมากกว่าจำนวนขั้นต่ำของข้อบังคับพรรคประชาชนไทย อีกทั้งการลาออกจากรับตำแหน่งประธานสาขาพรรคของนายบุญหลาย บุญบุตร จะต้องได้รับอนุญาตจากพรรคประชาชนไทยเสียก่อน จึงจะถือว่าเป็นการลาออกโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ พรรคประชาชนไทยยังมีหนังสือยืนยันจากนายบุญหลาย บุญบุตร ในการรับตำแหน่งประธานสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ ด้วย ส่วนการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอยุบพรรคประชาชนไทยต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งในขณะยื่นคำร้องนายสิทธิชัย พรหมวงศ์ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายแล้ว อีกทั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ มีอยู่ถึง ๑๓ คน ซึ่งหากขาดไปเพียงหนึ่งคนก็ไม่ทำให้การเป็นสาขาพรรคเสียไป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติมว่า กรณีนายบุญหลาย บุญบุตร ยืนยันว่าเป็นประธานสาขาพรรคตามที่พรรคประชาชนไทยอ่า่นั้น พรรคประชาชนไทยมิได้จัดส่งหนังสือยืนยันจาก นายบุญหลาย บุญบุตร มาเพื่อประกอบการพิจารณา และกรณีนายสิทธิชัย พรมงศ์ อายุไม่ครบยี่สิบปี บริบูรณ์ในวันที่จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองนั้น จากข้อเท็จจริงพรรคประชาชนไทยได้ประชุมเลือกตั้ง คณะกรรมการสาขาพรรคประชาชนไทย ลำดับที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งขณะนั้น นายสิทธิชัย พรมงศ์ ยังมีอายุไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของคู่กรณีแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้อง พิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชนไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไป ตามมาตรา ๒๕ หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน การจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อย ต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศ กำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า “คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองประกอบด้วยประธานสาขาพรรคการเมือง รองประธานสาขาพรรคการเมือง เลขานุการสาขาพรรคการเมือง รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง เหนรัญญิกสาขาพรรคการเมือง โฆษกสาขาพรรคการเมือง และกรรมการอื่นของสาขาพรรคการเมือง”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้”

๑๓๑

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

๑๓๑”

LIRT

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ประกาศกำหนด ก็เนื่องจากพรรคการเมืองย่อมต้องประกอบด้วยบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกพรรค ซึ่งมีเจตนารมณ์ทางการเมืองสอดคล้องกับอุดมการณ์ หรือหลักการของพรรค มีความศรัทธาเชื่อถือต่อพรรค และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ เช่น บริจาคเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ ชื่นชมยินดีกับพรรค เวลาสนทนาปราศรัยกับคนอื่น ๆ ช่วยหาเสียงให้พรรค และลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้สมัครของพรรค รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของพรรค และจำนวนสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ก็เป็นจำนวนที่ฝ่ายนิติบัญญัติเห็นว่าเหมาะสมที่จะทำให้พรรคการเมืองดำเนินกิจการต่อไปได้ ส่วนที่กฎหมายบัญญัติให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ก็เนื่องจากพรรคการเมืองต้องมีการจัดองค์กรของพรรค ซึ่งสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ “ประชาชน” โดยมีสำนักงานสาขาพรรคเป็นตัวเป็นตน แม้ว่าจะเป็นสาขาตามกลุ่มคน เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน หรือกลุ่มอาชีพ กับสาขาตามพื้นที่ เช่น สาขาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ เป็นต้น และสำนักงานสาขาพรรคต้องมีคณะกรรมการบริหารซึ่งถือว่าเป็น “ฝ่ายการเมือง” ของพรรค และมีเจ้าหน้าที่ประจำ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายที่จำเป็นสำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงาน

พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องแล้วเห็นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับการจัดตั้งพรรคประชาชนไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งจะครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และเมื่อวันที่ ๒๗ และวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ พรรคประชาชนไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ได้จัดตั้งสาขาพรรคประชาชนไทย จำนวน ๖ สาขา และรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคจำนวน ๕,๖๘๕ คน แต่จากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาเห็นว่า สาขาพรรคการเมือง ลำดับที่ ๕ นางสาวหรรษธร แซ่ตั้ง ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการสาขาพรรค มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตจังหวัดกำแพงเพชรซึ่งเป็นที่ตั้งสาขาพรรค รวมทั้งนายบุญหลาย บุญบุตร ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานสาขาพรรค ให้ถ้อยคำว่าไม่ขอรับตำแหน่งประธานสาขาพรรค แม้พรรคประชาชนไทยจะชี้แจงว่า ได้รับการยืนยันจากนายบุญหลาย บุญบุตร ในการรับตำแหน่งประธานสาขาพรรค ลำดับที่ ๕

แต่พรรคประชาชนไทยก็ได้จัดส่งหนังสือยืนยัน เพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนพรรคการเมือง สำหรับสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ นายสิทธิชัย พรหมวงศ์ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการสาขาพรรค มีอายุไม่ครบ ยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่มีการประชุมจัดตั้งสาขาพรรค ทำให้คณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ และ ลำดับที่ ๖ ไม่ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๑ และข้อบังคับพรรคประชาชนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๘ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า “ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งเลือกตั้งจาก สมาชิกสามัญในสาขาพรรคไม่น้อยกว่าเจ็ดคน โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย (๑) ประธานสาขาพรรค (๒) รองประธานสาขาพรรค (๓) เลขานุการสาขาพรรค (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค (๕) เกรียฎีกสาขาพรรค (๖) โฆษกสาขาพรรค (๗) กรรมการอื่น ๆ” นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้พิจารณารับรองการจัดตั้งสาขาพรรคประชาชนไทยเฉพาะลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ และไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคประชาชนไทย ลำดับที่ ๕ และที่ ๖ นอกจากนี้ พรรคประชาชนไทยมิได้ยืนยันต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า สมาชิกที่นายทะเบียน พรรคการเมืองตรวจสอบไม่พบเลขประจำตัวประชาชน จำนวน ๕๓๔ รายการ มีตัวตนอยู่จริง จำนวนสมาชิกพรรคประชาชนไทยเท่าที่นายทะเบียนพรรคการเมืองตรวจสอบพบจึงมีเพียง ๔,๕๓๗ คน ดังนั้น ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาชนไทย พรรคประชาชนไทยไม่สามารถดำเนินการให้มีสาขาพรรคประชาชนไทยครบภาคละหนึ่งสาขา และ ไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

สำหรับข้อโต้แย้งของพรรคประชาชนไทยที่ว่า สาขาพรรค ลำดับที่ ๕ มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวนสิบสามคน หากนายบุญหลาย บุญบุตร ไม่รับตำแหน่งประธานสาขาพรรค และนางสาวหรรษธร แซ่ตั้ง ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการสาขาพรรค มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตจังหวัดกำแพงเพชร จำนวนกรรมการ สาขาพรรคที่เหลือยังมีคุณสมบัติครบถ้วนและมีจำนวนมากกว่าจำนวนขั้นต่ำตามข้อบังคับพรรค และ หากนายบุญหลาย บุญบุตร ไม่ขอรับตำแหน่งประธานสาขาพรรคก็ต้องแจ้งการลาออกต่อพรรคประชาชนไทย นั้น เห็นว่า แม้กรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๕ จะเหลือจำนวน ๑๑ คน แต่ใน ๑๑ คน ก็ไม่มี ประธานสาขาพรรคและเลขานุการสาขาพรรค ซึ่งเป็นผลทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๑ และข้อบังคับพรรคประชาชนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๘ วรรคหนึ่ง อีกทั้งพรรคประชาชนไทยมิได้จัดส่งหนังสือยืนยันการเป็นประธานสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ ของนายบุญหลาย บุญบุตร ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่ประการใด ข้ออ้างของพรรคประชาชนไทยในประเด็นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนข้อโต้แย้งที่ว่าคำร้องขอยุบพรรคของนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ นายสิทธิชัย พรมงศ์ เลขานุการสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ จึงมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมายแล้ว และคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ มี ๑๓ คน หากขาดคุณสมบัติไป ๑ คน ก็ไม่ทำให้การเป็นสาขาพรรคเสียไป เพราะข้อบังคับของพรรคระบุจำนวนขั้นต่ำของคณะกรรมการสาขาพรรคว่าต้องไม่น้อยกว่า ๗ คน นั้น เห็นว่า ขณะประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคประชาชนไทย ลำดับที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ นายสิทธิชัย พรมงศ์ ยังมีอายุไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์” ดังนั้น นายสิทธิชัย พรมงศ์ จึงยังมีสภาพบุคคลเป็น “ผู้เยาว์” และจะทำนิติกรรมใด ๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใด ๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน การใด ๆ ที่ผู้เยาว์ได้ทำลงปราศจากความยินยอมเช่นนั้นเป็นโมฆียะ” เว้นแต่การที่ผู้เยาว์ต้องทำเองเป็นการเฉพาะตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้เยาว์อาจทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการต้องทำเองเฉพาะตัว” ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๒ บัญญัติให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ดังนั้น นายสิทธิชัย พรมงศ์ จึงไม่อาจเป็นเลขานุการสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ ได้ และแม้จะเหลือกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๖ จำนวน ๑๒ คน แต่ใน ๑๒ คน ก็ไม่มีเลขานุการสาขาพรรคซึ่งเป็นผลทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรคไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๑ และข้อบังคับพรรคประชาชนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๘ วรรคหนึ่ง ข้ออ้างของผู้ร้องในประเด็นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้เช่นเดียวกัน

ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า พรรคประชาชนไทยมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชนไทยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยสั่งให้ยุบพรรคประชาชนไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายพอล เสงเจริญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ